debreceni
független Ujság
politikai napilap

KEDD, 1937 JULIUS 6. XXXIII. ÉVFOLYAM 149. SZÁM. 8 fillér

Nem valószinü, hogy Surgoth Jenő a Balatonból kifogott és eltemetett halott

A debreceni ügyészségnek kell intézkednie az ismeretlen holttest kihantolásáról — Surgoth Jenő a budapesti fedett uszoda vendége? — Hetekig tart a lehivott segítség ellenére is a debreceni és hajdúmegyei vizsgálat

Június 18-án jelentette Parragh Gyula dr. miniszteri tanácsos Surgoth Jenő gazdasági főtanácsos eltűnését. Azóta hiába keresi a rendőrség a debreceni vizsgálóbíró által körözött Surgoth Jenőt. Mint minden eltűnésnél, itt is

különböző nyomok merültek fel, azonban szombat estig semmi kézzelfogható eredményt nem tudott a rendőrség

a már teljesen titokzatossá vált Surgoth-ügyben kimutatni.

Szombat este a budapesti főkapitányságra telefonált dr. Horváth Miklós balatonszabadi főorvos.

— Június 16-án egy férfiholttestet vetett ki a Balaton Szabadinál — hangzott a bejelentés —, azt hiszem, Surgoth Jenő holtteste.

A főkapitányság központi ügyeletéről azonnal értesítették Dóra Sándor főkapitányhelyettest, a bűnügyi osztály vezetőjét, aki utasította a Surgoth-ügy referensét, Csákányi László rendőrfogalmazót, indítson nyomozást a balatoni holttest ügyében.

A balatonfüzfői strandfürdő közelében gazdátlan csónakot találtak, amelyben véres férfiruhadarabok és más holmik voltak. Néhány nappal később

Balatonszabadi közelében ismeretlen férfi holttestét fogták ki a vízből.

A nyomozás szerint öngyilkosság történt, az ismeretlen férfi a gazdátlan csónakban ölte meg magát. A csónakban találtak egy szürke kalapot, amelynek belső bőrlapján a következő betűk voltak: a. m. p.

Ezenkívül egy bélyegző lenyomatát is megtalálták: 1937 május 12. A kalapot tulajdonosa Budapesten, a Múzeum körút 34. számú házban, Wacha János kalaposmesternél vásárolta. Megállapították a csendőrök azt is, hogy

a csónakot az ismeretlen férfi Balatonszabadiban június 12-én bérelte és a csónakosnak azt mondta, hogy Kovácsnak hívják.

A csendőrség feltevése szerint a Balatonszabadinál kifogott férfi lehetett az a rejtélyes Kovács, aki csónakot bérelt, kievezett a Balaton közepére, szívenlőtte magát, majd befordult a vízbe.

Közben kiderült a következő:

Az ismeretlen holttestet, miután

Horváth körorvos azt állapította meg róla, hogy zsidó,

eltemették a balatonszabadi temetőben anélkül, hogy tudták volna, kicsoda. Később Horváth Miklós meglátta Surgoth Jenő fényképét. A veszprémi képtalan intézőjével, Kemenes Artúrral beszélgetett és ekkor jutott eszébe a főorvosnak, hogy talán Surgoth Jenő a Balaton titokzatos halottja. Igy indult el a Surgoth-legenda a Balaton mellett.

Vannak bizonyítékok, amelyek azt mutatják, hogy Surgoth Jenővel azonos a balatoni holttest, de vannak bizonyítékok ennek ellenkezőjére is.

Például dr. Surgoth Balázs, aki orvos és Surgoth Jenő unokaöccse, azt mondja, hogy nem lehet a holttest azonos Surgoth Jenővel, mert a körorvos jegyzetei szerint a holttest erősen kopaszodó férfi holtteste, holott Surgoth Jenőnek sűrű haja volt.

A körorvos szerint az ismeretlen halott 40—45 év körüli férfi, Surgoth Jenő pedig 62 éves. A holttesten sérvoperáció nyomai vannak.

Surgothnak nem volt sérve és nem is volt körülmetélve.

Viszont a Wacha-cég szerint Surgoth Jenő május 12-én tényleg járt a kalapüzletben, új kalapot vett, másik kalapját pedig otthagyta tisztítani.

Ma délelőtt a főkapitányságról két detektív utazott Szabadiba, hogy az ottani csendőrőrssel együtt megállapítsa, azonos-e a holttest Surgoth Jenővel.

Közben délelőtt Surgoth Gyula és Kirchenbaum Henrikné, Surgoth Jenő takarítónője megjelent a főkapitányságon. Megmutatták nekik azt a fényképet, amit a balatoni holttestről készítettek. Egyikük sem ismerte fel benne Surgoth Jenőt.

Mint a MOT jelenti, egyes napilapokban olyan hírek jelentek meg hogy Balatonszabadi község határában a Balatonból kifogott ismeretlen holttest Surgoth Jenő gazdasági főtanácsos holttestével azonos.

Ez a hír túlkorai.

Ilyen irányú gyanú ugyanis merült fel, de erre vonatkozó adatgyüjtések most vannak folyamatban.

A hajdúmegyei gazdasági felügyelőségen tovább folytatja a vizsgálatot báró Jeszenszky Tibor miniszteri titkár. Szakadatlanul folyik a vizsgálat nehéz munkája és vasárnap is vidéken tartózkodott Jeszenszky báró, hogy a vetőmagakcióval kapcsolatos ügyekben áttekintést nyerjen.

Egyeken és Vámospércsen volt vasárnap Jeszenszky miniszteri biztos, ezekben a községekben azonban semmi szabálytalanságot nem találtak Surgoth Jenő ügykezelésére vonatkozóan.

A vizsgálat során olyan hatalmas anyag gyült egybe, hogy egyetlen ember képtelennek látszott vele megbirkózni. Épen ezért a vizsgálóbiztos telefonon segítséget kért a földmívelésügyi minisztériumból, ahonnan

hétfőn meg is érkezett a hajdúmegyei gazdasági felügyelőségre Benczur László minisztériumi főszámtanácsos. A további vizsgálatot Jeszenszky Tibor báró és Benczur László együtt folytatják.

Eddig tizennyolc községet látogatott végig báró Jeszenszky Tibor és előreláthatólag több község meglátogatására már nem kerül sor. A vizsgálat során összegyüjtött adatok felülvizsgálása következik ezután, ez azonban oly bonyodalmasnak és nehéznek ígérkezik, hogy

valószínűleg hetekig is eltart,

amíg a hajdúmegyei gazdasági felügyelőségen tapasztalt szabálytalanságokról és visszaélésekről tiszta képet lehet nyerni.

Surgoth Jenő bátyja nem jelentette ki határozottan, hogy nem öccse a balatoni halott

A Balatonszabadinál a Balatonból kihalászott halottról felvett fénykép hétfőn érkezett meg a főkapitányságra. Az ügyben illetékes Szilaveczky Lajos dr. rendőrfőtanácsos magához kérette Surgoth Gyula országgyűlési képviselőt, az állítólag öngyilkos lett Surgoth Jenő testvérbátyját s megmutatta neki a képet.

Surgoth Gyula az elterjedt hírekkel ellentétben nem jelentette ki kereken, hogy a halott nem Surgoth Jenő.

Hosszasan szemlélte a képet, majd kijelentette, hogy a hasonlóság nagy az öccse és a halott között. Az arcszabás ugyanaz, az arckifejezése is hasonló. Egy óra hosszat tartózkodott Surgoth Gyula a főtanácsosnál, majd eltávozott. Szilaveczky Lajos rendőrfőtanácsos intézkedett, hogy a halott kalapját, óráját és néhány ruhadarabját, amely a csónakban maradt, valamint cipőjét és fehérneműjét a budapesti főkapitányságra szállítsák, ahol majd részletesen átvizsgálnak minden darabot. A holmik átvételére két detektiv utazott Balatonszabadiba.

A holttest kihantolására vonatkozólag a debreceni ügyészség intézkedését várják. Amig ez nem érkezik meg, a rendőrségnek nem áll módjában a sír felbontása.

Döntő jelentőségű lesz a halott holmijának megérkezése után annak kalapjának megvizsgálása, amelyet a csónakban találtak. Ez a kalap egy budapesti cégtől való, amelynek Surgoth Jenő régi vevője volt. Surgoth május 12-én vásárolta a kalapot 11 pengőért. Szürke gyapjúkalap volt, meglehetősen olcsó minőségű. Ugyanakkor a fején levő sokkal finomabb nyúlszőrkalapot javítás végett az üzletben hagyta; azt 20-án szállították a lakására.

Surgoth Jenő eltűnése ügyében ismeretlen hang jelentkezett hétfőn délelőtt egy budapesti lap telefonján. Az ismeretlen telefonáló nem akarta magát megnevezni, izgatott hangon csupán annyit mondott, hogy

Surgoth Jenőt szombaton délelőtt 9—10 óra között a fedett

Maradékok

és parthi áruk nagy választékban, **olcsó árakon** érkeztek KERTESZ-hez, **Széchenyi u. 22.**

uszodában látta.

Hosszúkás fejű, fekete fürdőtrikós úr idegesen sétált a medence partján, majd a vízbe ment. Izgatott viselkedése tűnt fel neki és elhatározta, hogy a Surgoth fényképéhez hasonló arcú, kékszemű, magastermetű férfit figyelemmel kíséri. 10 óra körül az izgatott, 50—60 év körüli férfi hirtelen az öltözőhelyiségbe ment és felöltözött. A telefonáló követte a gyanús férfit, aki az uszodánál a 26-os jelzésű autóbuszra szállt fel, amellyel a Szemere uccai végállomásig utazott. Az állítólagos Surgoth áthaladt a Lipót körúton. Szürke ruha, szürke kalap volt rajta, kezében sötétbarna orvosi táska volt. Állítólag a 12-es autóbuszra szállt át; mielőtt a rendőrt figyelmeztethette volna a telefonáló, az autóbusz elrobogott. A telefonálást továbbították a főkapitányság központi ügyeletének, amely a bejelentést tudomásul vette és azonnal intézkedett, hogy az adatokat az uszodában ellenőrizzék.

Időjóslás

Kissé élénkebb északnyugati északi szél, változó felhőzet, a délutáni órákban néhány helyen zivatar. A hőmérséklet csak keveset csökken.

POSTAI KINEVEZÉSEK

A posta vezérigazgatója II. oszt. postaszakaltisztté nevezte ki Bagh István debreceni I. oszt. postaaltisztet és I. oszt. postaaltisztté nevezte ki Borbély István debreceni II. oszt. postaaltisztet.

BALESETEK

Vasárnap délben Pénzes József tagánc, a Piac ucca 44. szám alatti péknőhelyben megcsúszott és fejét a kemence ajtajába ütötte. A mentők kötözték be sebeit. — Tiba Gábor, Nyíl ucca 97. szám alatti lakos a Nagyerdőn kerékpáron haladt, amikor a víztoronynál hátulról egy motorkerékpáros elütötte. Tiba könnyebb sérüléseket szenvedett, de a kerékpár összetört. — Kovács József, György ucca 7. szám alatti lakos leesett a kerékpárról és könyökét összezuzta. A mentők részesítették első segélyben.

GYÁSZROVAT

Tóth András nyugalmazott városi erdőőr 76 éves korában meghalt. Temetése július 6-án, délután 5 órakor lesz a Köztemetőben a görög katholikus egyház szertartása szerint.

Gerendai Debrecen.
Sírkőgyár
Raktár: **Hunyadi ucca 14.**
Telefon: 30-24 és 19-47.
Gyár: Salétrom u. 3.
Közvetlen behozatal Svéd- és Olaszországból. Készít **sírköveket** mindenféle gránitból és márványból, sírboltokat s temetői munkákat legolcsóbb árban. Kérjen díjmentes költségvetést

Anglia az önkéntesek elbocsátása esetén hajlandó lenne megfontolni Franco hadviselési jogát

Bikaviadalokat rezdeznek a nemzetiek a testvérharc kitörésének évfordulóján

Páris, július 5. A külügyminisztérium megerősíti a hírt, hogy az Almirante Cervera nevű spanyol nemzeti cirkáló vasárnap Santander közelében

feltartóztatta és Bilbaó kikötőjébe kísérte a Tregastel nevű francia kereskedelmi gőzöst.

A Chasseur II. és a Vanquois francia torpedóüldözők nyomban a helyszínére siettek és megállapították, hogy a gőzös feltartóztatása a spanyol territoriális vizeken történt. A külügyminisztérium utasította a bilbaói francia konzult, tegyen jelentést az esetről és adja tudtára Franco kormányának, hogy a gőzös

élelmiszert szállított Bordeaux kikötőjéből Santander nélkülöző polgári lakossága számára.

A nacionalista kormány St. Jean de Luzban levő megbízottja kijelentette, hogy

a spanyol cirkáló jogosan járt el,

mert spanyol fenhatóság alá tartozó territoriális vizeken történt a francia kereskedelmi hajó feltartóztatása. A párisi sajtó egyébként nem fűz kommentárt az egész esethez, egyedül a kommunista Humanité tartja felháborítónak az esetet, amelyet szerinte Franciaország nem vághat egyszerűen zsebre.

Bázel, július 5. Egészen modern csatakép bontakozott ki június 27-én a Jarama-fronton, Vanciamadridtól északra. Itt ugyanis a felkelők tanktámadását, amelyet repülőgépek támogattak, a kormánycsapatok tankjai, illetőleg repülőgépei visszaverték.

A két fél gyalogsága úgyszólván akcióba sem lépett.

Tisztán gépi ütközet volt ez, amilyenben — természetesen valamivel nagyobb méretek között — majd a jövő háborújában lehet részünk. Az az ötven tank, amelyik egymással harcolt, még nem nagy szám — a modern katonai államok háború esetén azonban akár ezer tankkal is megvívhatnak egy ütközetet. Mindenesetre már most le lehet szűrni egynéhány következtetést, ámbár a spanyol polgárháború hadviselő felei még nem rendelkeznek a legmodernebb típusú harcigépekkel. A felkelők a Fiat—Ansaldo típusú könnyű olasz tankokat használták kétféle kivitelben. Mind a két típus jól bevált a nehéz abesszin terepen, de

keveset ér katonailag jól felszerelt ellenféllel szemben.

Ezek a tankok ugyanis csak gépfegyverekkel vannak felszerelve, amelyek — mint német szakértők kijelentették — nagyobb távolságra már egy tizenhárom milliméteres páncélzatot sem tudna átütni.

London, július 5. Július 18-án lesz egyéves évfordulója a Franco-féle forradalomnak — írja a Daily Express — és erre a napra az egész Franco hatalma alatt levő Spanyolországban nagy ünepségekre készülnek.

Mindenütt felvonulások, katonai szemlék, bankettek lesznek és — bikaviadalok.

A bikaviadalokhoz használt bikákat már régen a spanyol konyhákban dolgozták fel a polgárháború egyre szűkebben rendelkezésre álló hús miatt. Most azonban mindenütt külön bikákat nevelnek a viadalokra. La Lineában, Gibraltár közelében az évforduló napjára nagy bikaviadalt hirdetnek nyolc bikával és híres matadorokkal.

London, júl. 5. A Daily Express a következő nyílt levelet közli:

A Daily Express külpolitikai szerkesztőjének nyílt levele Queipo de Llano tábornoknak, Franco »rádiótábornokának«.

Kedves Queipo de Llano tábornok! Ön nagyon meglepett esütörtöki sevillai rádióbeszédével. Úgy látom, Ön neheztel a canterburyi érsek-ügy miatt. Ha helyesen hallottuk Önt, neheztel rám azért a kábelsürgönyért, amelyet hétfőn küldtem Önnek és amelyben arra kértem Önt, küldje el nekem annak a levélnek a szövegét, amelyet a canterburyi érsek írt Önnek és amelyben az Ön ügyével való rokonszenvének adott kifejezést.

Meg kell magyaráznom, miért küldtem el ezt a kábelsürgönyt. Hétfőn egy hírszolgálati iroda jelentette, hogy Ön rádióbeszédében nyilatkozott, hogy levelet kapott a canterburyi érsektől, aki az Önök ügyével való rokonszenvéről biztosította Önt. Ez olyan rendkívülien hangzott, hogy

sürgönyöztem Önnek és a levél szövegét kértem. Ön azt felelte, hogy nem kapott ilyen levelet, »de így informálták«. Én megelégedtem az Ön válaszával, de Ön most, úgy látszik, haragra gerjedt irántam és a Daily Express iránt és megtámad bennünket, hogy meghamisítjuk válaszát.

Azt mondja Ön, hogy nem akar a Daily Express játékszere lenni, azé a Daily Express játékszere lenni, azé a Daily Express-é, amely »más angol lapokkal együtt olyan angolellenes kijelentéseket tulajdonít nekem, amelyek alkalmasak arra, hogy az angolok érzelmeit sértsék«.

Biztosíthatom Önt, hogy rádióbeszédei közül némely valóban sérti az angolok érzelmeit és miután e beszédeket szavahihető hallgatók fogják fel, kénytelenek vagyunk azt hinni, hogy amit Ön mond, azt gondolja is.

Mikor kérdést intéztem Önhöz Guernica bombázásának ügyében, akkor Ön szokás szerint üdvözölvén is engem, azt felelte, hogy repülőgépről felvett fényképek vannak birtokában s ezek bizonyítják, hogy Guernicát nem bombázták, hanem a házakban elhelyezett pokolgépekkel robbantották fel.

Ön megígérte nekem, hogy el fogja küldeni nekem ezeket a fényképeket. A fényképek sose érkeztek meg.

Ha elküldi nekem ezeket a fényképeket, tábornok, akkor talán helyreáll az Önbe helyezett bizalmam is.

A Daily Express külpolitikai szerkesztője.

London, július 5. A mai minisztertanácson Eden külügyminiszter ismertette a spanyol be nem avatkozási albizottságnak pénteki ülését követő helyzetet.

A Press Association szerint

Anglia továbbra is ragaszkodni fog ahhoz az álláspontjához, amely szerint a tengeri ellenőrzés a be nem avatkozási terv lényeges alkotó eleme.

Meglehet, hogy a kormány a német és olasz alternatív javaslatokkal is foglalkozik, de a kormány nem hiszi, hogy ezek biztosítanának a teljes pártatlanságot a polgárháború két küzdőfele között. A Reuter iroda értesülése szerint az angol kormány inkább volna hajlandó a hadviselés jogának megadását megfontolni, ha elszállítanák az idegen önkénteseket és a háború kizárólag spanyolok között folyna.

Ghibu irtómunkája a tordai érettségin

Kolozsvár, július 5. A tordai áll. főgimnáziumban a napokban ért véget a kisebbségi iskolák érettségi vizsgája. A vizsgákon, amelyen a magyar kisebbség üldözéséről hírhedt Ghibu professzor elnökölt, az enyedi Bethlen kollégium, a gyulafehérvári Mailáth főgimnázium és a tordai fiú- és leány főgimnázium érettségire jelentkezett növendékei vettek részt összesen 83-an.

Ghibu a jelöltek előtt bevezetőbeszédet tartott, amelyben kitért arra, hogy a romániai kisebbségi és a külföldi sajtó őt igazságtalan váddal illetik. — Kijelentette, hogy ezekre a vádakra a most kezdődő vizsgák alkalmával rá fog cáfolni és azt állította, hogy a jelöltek készültségük szerint fogja osztályozni. E hangulatkeltő bevezetés után az eredmény a következőkben alakult:

Az írásbeli vizsgákon 83 érettségis jelölt vett részt, de a szóbeli vizsgákra már csak 29 fiú és 19 lány jelentkezett. A szóbeli vizsgák hasonló eredménnyel értek véget. Ugyanis 9 tordai, 3 enyedi és 7 gyulafehérvári növendék tehette le eredményesen a vizsgát. A dévai érettségi vizsgáztató bizottság előtt érettségire 70-en jelentkeztek. Az írásbeli érettségin jelentkezők 52 százaléka bukott el, a szóbelin pedig az írásbeli vizsgán átmentek közül csak 28 diák ment át.

AZ ÖNTÖZÉSI JAVASLAT A FELSŐHÁZBAN

Budapest, július 5. A felsőház földmüvelésügyi és pénzügyi bizottsága délután az öntözőgazdálkodással kapcsolatban készült törvényjavaslatot tárgyalta. Több felszólalás után *Darányi* Kálmán miniszterelnök köszönetet mondott az egyettüs bizottságnak, hogy a javaslatot oly nagy megértéssel fogadta. A fokozódó népszerüség szükségessé tette az Alföldön a mezőgazdasági termelés átalakítását. A javaslat emellett munkaalkalmat is jelent. Miután a kertészeti öntözések csak nagyobb fogyasztó piacok mellett terjedhetnek el, mindenekelőtt a takarmánytermelést kell fokozni, amelyre nemcsak belföldön van szükség, de külföldre is könnyen exportálható. Az ármentesítés és lecsapolás kérdésével kapcsolatban a kormány a végrehajtás során fogja a szükséges intézkedéseket megtenni. A nyári öntözésen kívül lehetővé fogja tenni a kettős termelést is. Ugy közgazdasági, mint mezőgazdasági szempontból egyformán fontos a javaslat s kéri annak általánosságban s részleteiben való elfogadását.

Az egyesített bizottság ezután a törvényjavaslatot mind általánosságban, mind részleteiben is elfogadta.

József főherceg beszéde a kormányzói javaslat felsőházi bizottsági vitájában

Budapest, július 5. A felsőház közjogi bizottsága hétfőn tárgyalta a kormányzói jogkör kiterjesztéséről és a kormányzóválasztásról szóló törvényjavaslatot. A javaslatot *Tomcsányi* Móric előadó ismertette.

József főherceg volt az első felszólaló, aki kijelentette, hogy az előadó fejtegetései mindenben fedik meggyőződését, majd azt mondta, hogy méltóságteljes és szép volna, ha a felsőház, akár csak a képviselőház, felszólalás nélkül fogadná el a javaslatot. A legapróbb részletekig elolvastam — folytatta József főherceg — és átgondoltam a javaslatot és arra a meggyőződésre jutottam: a koronás király jogait, a Szent Korona tanát és jogait, amelyet minden körülmények között fenn kell tartani, ez a törvényjavaslat nem érinti, mégkevésbbé csökkenti.

Alkotmányunkon nem esik sérelem, a nemzet jogai és szuverénitása pedig teljes egészben megmarad.

A főkegyuri jog fenntartását a király számára fontos passzusnak tartja. A javaslat maga bizalmat és méleg szeretetet jelent a magyar államfővel szemben a hosszú kormányzás után.

A bizottság tagjai éljenzéssel fogadták a főherceg szavait.

Báró *Prónay* György elfogadja a törvényjavaslatot, mert az alkotmány egy hiányát pótolja. A kormányzó utódajánlási jogát nem tartja szerencsésnek, mert a koronás király sem rendelkezett utódajánlási joggal. Veszedelmesnek tartja ebben, hogy

később politikai csoportosulások keletkezhetnek az egyes jelöltek körül.

Foglalkozott az országtanács összetételével, amelyből kihagyta volna a miniszterelnököt, a két Ház elnökét és a honvédség főparancsnokát, mert az országtanácsban az egyes állami funkciók összekeveredését látja. Fölvetette azt a kérdést is, hogy felelősségre lehet-e vonni az országtanács tagjait.

Ezután *Glattfelder* Gyula csanádi püspök szólalt fel. Ő is annak a reménynek adott kifejezést, hogy a felsőház plénuma egyhangulag fogadja el majd a javaslatot.

A jelenlegi államfő személye — mondotta Glattfelder Gyula, — *az a garancia, amely az egész ország közvéleményét megnyugtatja.*

A javaslat szövegét elfogadta, de a törvényjavaslat indoklását bírálta.

Bezerédy István, majd *Finkey* Ferenc szólalt fel, utánuk *Darányi* Kálmán miniszterelnök köszönetet mond a konciliáns felszólalásokért. A kormányzói intézmény történelmi szerepéről beszélt, majd a javaslat főkegyuri jogokat érintő részét magyarázza, amely

semmiben sem érinti a magyar főkegyuri jog fennállását és tartalmát.

Lázár Andor igazságügyminiszter felszólalásában az országtanács tagjairól szólva kijelentette, hogy azok teljes büntetőjogi és magánjogi felelősséggel tartoznak saját fegyelmi hatóságukkal szemben, de ezenkívül tartozhatnak fegyelmi felelősséggel is, hogy

az országtanács nem egyéb, mint az országgyűlésnek önmagából kiküldött extraktuma.

A haduri jogokról beszélve kijelentette, hogy az a vezérlet, a vezénylet és a belszervezet kérdésében ad jogokat nemcsak a háborúban, de a békében is. Ebben a tekintetben tulajdonképen nem történik változás.

Az igazságügyminiszter felszólalása után a bizottság a javaslatot általánosságban elfogadta. A részletes vita alkalmával *Prónay* György báró felszólalása és *Lázár* Andor igazságügyminiszter válasza után a bizottság részleteiben is elfogadta a javaslatot. Az ülés 2 órakor ért véget.

Szódaviz bármikor otthon,
Ez az
AUTOSYPHON
Forduljon a képviselőhöz
Szent Anna u. 5.
Telefon sz. 15-59.
Javitás. Karbantartás.

Megvizsgálják Torday László elmeállapotát

Budapest, július 5. A földmüvelésügyi minisztériumban leleplezett visszaélések ügyében a legnagyobb erélyyel folyik a nyomozás. *Nagy* Pál vizsgálóbíró a lefoglalt bűnjelek alapján feltünő megállapításokat tett. Felfedezte, hogy

a kiutalási tervezetből hiányzik a kiutalások részletezését feltüntető jegyzék.

Amint megírtuk, az történt ugyanis, hogy Torday László, a letartóztatott gazdasági főtanácsos egy koholt intézménynek utalta át a pénzt a saját címére. A különös csak az volt, hogy

senki sem vette észre, hogy nem létező intézmény részére utalnak át pénzt.

Feltünő az is, hogy minden ilyen aktán, amely fiktiv kiutalásokat tartalmazott, vörös betükkel fel volt írva: »Sürgős! Azonnal«. A legkisebb 1000 pengő, a legnagyobb 10.000 volt.

A déli órákban a vizsgálóbíró félbeszakította az akták tanulmányozását és utasítást adott, hogy vezessék eléje Tordayt. Néhány perc mulva fegyőre kíséretében feltünt a sötét uccai ruhába öltözött magas, szikártermetü, szemüveges Torday. Földresütött szemekkel haladt fegyőrei mellett.

Torday megnyugodott a vizsgálóbíró döntésében, de kérte, hogy helyezzék szabadlábra. A vizsgálóbíró azonban kijelentette, hogy a magas károsszeg folytán

nem helyezheti szabadlábra. Torday a vizsgálóbírónak ezt a végzését is tudomásul vette.

Közel egy óra hosszat tartott ez a kihallgatás, amelynek során Torday hangoztatta, hogy ő egyetlen fillért se tartott meg, minden pénzt, ami a »tanfelügyelőség« részére befolyt, a számvevőség útján megküldött az iskoláknak. Hogy azután az iskolák ezeket az összegeket nem kapták meg, azt nem érti.

Kijelentette, hogy Czetkovits teljesen ártatlan, ő neki egy fillért sem juttatott, de a 3000 pengőn kívül, amit ő is elismert, ő sem nyult egyetlen fillérhez.

A vizsgálóbíró egy órakor félbeszakította a vallomástól kimerült Torday kihallgatását és utasítást adott, hogy vezessék a cellájába. Torday kihallgatása még több napot vesz igénybe.

Torday távozása után megjelent a vizsgálóbírónál Székely Sándor István dr, a tanácsos védője és beadványt nyujtott át a vizsgálóbírónak, amelyben kérte, hogy

rendelje el Torday elmeállapotának megvizsgálását.

Orvosi bizonyítványokat csatolt, amelyek szerint Torday súlyos idegbajban bazedov-kórban szenved, alkoholista és így cselekedeteiért felelősségre nem vonható.

A vizsgálóbíró helyt adott a védő indítványának. Orvosszakértőkül Bakody Aurél dr egyetemi magántanárt és Zsakó István dr-t, a lipótmezei elmegyógyintézet igazgatóját rendelte ki.

Délután a vizsgálóbíró átment a földmüvelésügyi minisztériumba, hogy ott dr Balázs József miniszteri osztályfőnökkel, a fegyelmi biztossal tárgyaljon.

Zománcozott tűzhelyek
jól bevált kisipari munka,
felelősséggel készit
LEVENCSIK LAJOS
tüzhelyüzeme, Árpád tér 17.

Cégtáblák olcsón
Bordás címfestőnél
Piac ucca 71.

Earhart Amália még mindig adja jeleit

San Francisco, július 5. Ugy látszik, hogy most már biztosan lehet reménykedni Earhart Amália feltalálásában. A Pán American Airvays Honolulu rádióállomása olyan üzeneteket vett fel, amelyek majdnem egészen biztos Earhart Amáliától származnak. A honolului rádió kérte Earhartot, hogy négyszer ismételje meg különleges jelét. Néhány perc mulva a rádió négyszer felvette ezeket a jeleket ugyanolyan hullámhosszon, amelyen Earhart szokta adni üzeneteit. — Megállapították, hogy a jelek a Déli tenger irányából érkeztek, Howland szigetétől néhány száz tengeri mérföldnyire. A rádiótisztek szerint Earhart Amálián kívül senki sem tudja adni ezeket a különleges jeleket.

Tokió, július 5. A külügyminisztérium közölte Washingtonnal, hogy a Déli tengeren tartózkodó japán halászgőzösök résztvesznek Earhart Amália keresésében. Ugyanakkor Hirota külügyminiszter felajánlotta a japán hajóraj segítségét.

Honolulu, július 5. A honolului tengerészeti állomás közölte, hogy félhárom—félnégy között szaggatott jelzéseket vett fel, amelyek valószinüleg Earhart Amália jelzései. Az üzenet szerint Earhart repülőgépe Hovlend szigettől északra, mintegy 281 km-nyire a tengerben uszik és lassan süllyed úgy hogy nem tud már több rádiójelentést leadni.

Newyork, júliu 5. Az Associated Press los angelesi jelentése szerint a honolului rádióállomás délután 2 órakor 3 hosszú vonást fogott fel Earhart Amália hullámhosszán. Minden remény meg van arra, hogy a repülőnőt jó egészségben találják meg. Earhart technikai tanácsadója kijelentette, — hogy a hawayi rádió útján kérte Earhartot, hogy 3 hosszú vonást adjon le, ha szárazföldön tartózkodik. Közel az üzenet leadása után hallották a 3 hosszú jelet.

„Ijesztő következményekkel járhat a nácinevelés“
mondják az angol nevelési szakértők

London, július 5. Az angol kultuszminisztérium és a skót nevelésügyi hivatal most adta ki együttes jelentését annak a tanulmányügyi bizottságnak tapasztalatairól, amely a német kormány meghívására hosszabb időt töltött a birodalomban az ifjúság tanulmányozása céljából. Ez a jelentés a következő meglepő megállapítást tartalmazza:

»Az az új nevelési rendszer, amely a testi erő fokozását és a német ifjúság szellemének, gondolkodásának nemzeti szociálista irányban való átalakítását vallja alapelvének, ijesztő következményekkel járhat nem csupán a birodalomra nézve, de súlyos bajokat okozhat az egész világon.«

Az angol bizottság megkérdezte, helyesebbnek tartják-e a testi kondició fokozását és a legnagyobb tökélyre való emelését a szellemi eszmeáramlatok ismertetésénél, mire a németek azzal válaszoltak, hogy

»a modern német birodalomnak nincsen szüksége neuraszténiás, pesszimista, álmdozó intellektuel hordákra, amelyek világfájdalommal és defitizmussal vannak tele, amint erre a weimari Németországban annyi példa volt.

Sikertelen bombamerénylet a portugál miniszterelnök ellen

Lisszabon, július 5. Salazar portugál miniszterelnök ellen bombamerényletet követtek el. A miniszterelnök barátjának, José Torquato-nak házába ment, hogy magánkápolnájában misét hallgasson. Abban a pillanatban, amikor a miniszterelnök a ház előtt kiszállott a gépkocsiból, a csatornanyilásban bomba robbant és nagy gödröt szakított a járdán. Mint jelentik, Salazar miniszterelnök sértetlen maradt.

Lisszabon, július 5. A Salazar elleni merénylet ügyében haladéktalanul meg indult rendőrségi nyomozás a következőket állapította meg:

A kora hajnali órákban az egyik járókelő a Barbosa körúton, Toryuato lakásától nem messze, kioltott lámpával várakozó gépkocsit látott az úttest szélén. A gépkocsiban többen ültek. — Minden valószinüség szerint ezek a gyanus emberek helyezték el a bombát a csatornában. A bombát az út kanyarodójáig vezető kötél kötötte össze a merőnylőkkel, akik közül az egyik a kanyarodóban figyelt, míg a másik adott jelre meghúzta a kötelet. A bombarobbanás igen heves volt. Salazar kabinetirodájának főnökét, aki a miniszterelnök mellett ült, csaknem teljesen elborította a robbanás által szerte hulló föld.

A köztársaság elnöke a délután folyamán felkereste Salazart és őszinte szerencsekívánatait fejezte ki szerencsés megmenekülése alkalmából.

„Izrael országa" lesz az új zsidó állam hivatalos neve

London, július 5. Az angol sajtó szerint most már befejezett tény, hogy

Palesztinát három részre osztják és pedig egy zsidó államra, egy arab államra és egy semleges területre,

amely angol fennhatóság alatt áll majd. Az új zsidó állam területéhez Palesztina kétharmad része tartozna, az egész partvidékkel és Haifa vagy Tel Aviv fővárossal, az »Izrael országa« nevet viselné s államformája köztársaság volna. Az új rend a Palesztina-bizottság terve értelmében 1940 január 1-én lépne életbe. A bizottság jelentését az angol kormány a mai minisztertanácson valószínűleg teljes mértékben magáévá teszi. Hír szerint a jelentést csütörtökön, de lehet, hogy már holnap nyilvánosságra hozzák.

Jeruzsálem, július 5. A felosztási tervről szóló hírek rendkívüli izgalmat keltettek Palesztinában, — ahol újabb zavargások kitörésétől tartanak. Különösen

zsidó részről nyilvánult éles ellenállás a terv ellen és állítólag a palesztinai zsidók utolsó csepp vérük feláldozásával is megakadályozzák azt.

Az angol hatóságok széleskörű rendszabályokat léptetnek életbe a készülő zavargások elfojtására. Palesztinába újabb katonai csapatok érkeztek, a határőrségeket megerősítették, a rendőrséget erősen felfegyverezték, a »Repulse« angol cirkáló pedig Maltából Haifába indult. Az angol gyarmati hatóságok azonnal ostromállapotot hirdetnek a zavargások kitörése esetén.

MEGHARAPOTT!

Akinek az orrát akarták leharapni

— Megharapott — panaszolta a járásbíróság előtt Szókó Lajosné nyílastelepi asszony. Rámugrott, kitátotta a száját, az orromat akarta leharapni, de szerencsére csak az arcomat találta el.

A vádlott, aki le akarta harapni Szókó Lajosné orrát, nem kutya, ahogy hinné az ember, hanem **Gazi** P. János napszámos, ott lakik a sértett asszony szomszédságában. A nyakkendőn vesztek össze. Gazi P. János nemlétező nyakkendőjén. A napszámos szombat este a kerítésen keresztül beszélgetett Szókó Lajosnéval. Barátságosan, kedélyesen beszélgettek, mint jó szomszédokhoz illik. Gazi P. János elmondotta a szomszédasszonyának, hogy vasárnapra leánynézőbe akar menni, vett is magának új ruhát, cipőt, még nyakkendőt is. Szókó Lajosné erre megjegyezte:

— Nem paraszt nyakába való a nyakkendő. Meg sem tudja kötni.

És egy hasonlatot mondott, mely szerint a paraszton úgy áll a nyakkendő, mint a tehénen az a bizonyos ruhadarab.

Gazi P János valószínüleg megsértődhetett, mert így válaszolt:

— Paraszt a maga öreganyja szomszédasszony. Mit gondol, volt nekem már nyakkendőm.

Szókó Lajosné az öregapja nevében szembeköpte a napszámost, aki erre nem szolt egy szót sem, csak kitátotta a száját és a kerítésen keresztül az asszony orra felé harapott. A harapás az asszony arcát érte, könnyebben megsértette és Szókó Lajosné emiatt könnyű testisértés címén feljelentést tett Gazi P János ellen. A napszámos a bíróság előtt viszonvádat emelt az asszony ellen a paraszt kitételért, a tehénnel kapcsolatos hasonlatért és a szembeköpésért.

— Jobb lesz, ha kibékülnek, mondta nekik a bíró, mindaketten megadták egymásnak a magukét. Mind a ketten meg lesznek büntetve.

A vádlott és sértett, illetve viszontvádlott védői tanácskozni kezdtek komor arccal, kivonultak feleikkel a folyosóra, majd pár perc múlva megenyhülve, mosolyogva térnek vissza. Bejelentik, hogy mindketten visszavonják feljelentésüket. Az asszony kifizeti a napszámos ügyvédjét, a napszámos az asszonyét. Az ügy a lovagiasság szabályai szerint véget ért.

Nemzetgyalázásért elítélték a Nemzeti Front vezetőjét

Budapest, július 5. A Nemzeti Front két vezetőjét, Kégl Tibor állásnélküli magántisztviselőt és dr Salló János ügyvédjelöltet nemzetgyalázással és izgatással vádolta meg az ügyészség, a Harc című lapban megjelent több cikk miatt. A büntetőtörvényszék Méhes-tanácsa előtt ma megtartott tárgyaláson Kégl tagadta bűnösségét. Elismerte, hogy ő diktálta a cikkeket Sallónak. Az elnök kérdésére, hogy Salló miért vállalta el a rendőrségen a szerzőséget, Kégl kijelentette:

— Ő a pártvezér és a felelősségből ő is ki akarta venni a részét.

Dr Salló János kijelentette, hogy Kégl diktálta neki a cikkeket.

— De hiszen ön jogtudor, szellemileg magasabb képzettségü és ön diktandó után írt? — kérdi az elnök.

— Mindenki olyan munkát végez, amilyen adódik. Tudok egyetemi magántanárról, aki plakátot ragasztott, — válaszolta Salló.

— Ön a rendőrségen azt vallotta, hogy Zsögödi néven írta a cikkeket.

— Kötelességemnek éreztem, hogy én, a mozgalom vezetője, a cikkekért kiálljak, de Kégl bajtársam azt mondotta, hogy ő vállalja a felelősséget. Az igazság az, hogy Kégl írta valóságban a cikkeket és én valóban nem is tudtam a közlemények közzétételéről.

— Vagy most nem mond igazat, vagy a rendőrségen.

— Az az igaz, amit most mondok.

A bizonyítási eljárás befejezése és a perbeszédek elhangzása után a törvényszék bűnösnek mondotta ki dr Salló Jánost nemzetgyalázás és hitfelekezet elleni izgatás vétségében és ezért egy hónapi fogházra ítélte, a büntetés végrehajtását azonban felfüggesztette. Kégl Tibort felmentette.

250.000 PENGŐ EGY NÉVÉRT

Robert Snowdon hartburni (Northumberland) földbirtokosnak halálos ágyán egyetlen gondja volt, hogy vele együtt kihal a család neve is. Végrendeletet készített tehát, amelyben 250 ezer pengőt hagyományozott John Walton szegény, de négygyermekes farmerre, azzal a feltétellel, hogy felveszi a Snowdon nevet. Walton boldogan adta el nevét 250.000 pengőért.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A »DEBRECENI FÜGGETLEN ÚJSÁG«-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL ESZKÖZLI VÁSÁRLÁSAIT

Betörtek a Simonffy uccai bérház egyik lakásába

Vasárnap délután vakmerő betörés történt a Simonffy ucca 2. számú városi bérházban. Réthelyi Rudolf nyugdíjas Máv. főtanácsos délután 5 órakor ment el hazulról és mikor 8 óra tájban visszatért, lakásának ajtaját nyitva találta. Rosszat sejtve, alapos vizsgálatot tartott a lakásban és hamarosan felfedezte, hogy a szekrényből egy gyűrű, lánc és nyakék hiányzik. Az értékes ékszerdarabok pontos leírását megadta a károsult a feljelentés alkalmával és a rendőrség erélyes nyomozást indított a betörők kézrekerítésére.

Részeg soffőr ámokfutása az országúton

Dorog, július 5. Vasárnap délután a magyaróvár—budapesti országúton százkilométeres sebességgel, cikk-cakkban haladt egy hatalmas német gyártmányú luxuskocsi.

Az első pillanatban látni lehetett, hogy a kocsi vezetője részeg.

Fejét lehajtva, el-elbóbiskolt a volán mellett, így száguldott irtózatos sebességgel Budapest felé.

Egyik leeresztett sorompó előtt az országúton haladó egyik autós, látva, hogy a kocsi vezetője részeg, odarohant és

erőszakkal akarta a veszedelmes embert a kocsiból eltávolítani.

Dulakodás kezdődött, közben azonban felment a sorompó és

a részeg soffőr félrelökte az őt lefogó embert és elrobogott.

Kabányi Zoltán, aki meg akarta fékezni a részeget, autójával üldözni kezdte az őrületes sebességgel rohanó autót. A részeg soffőr, amikor látta, hogy üldözik, még nagyobb sebességre kapcsolt.

Egy kerékpáros fiú jött vele szembe, átgázolt rajta, majd egy idős asszonyt ütött el és nem törődve véres eszméletlen áldozataival, továbbszáguldott.

Néhány kilométerrel arrább egy angol rendszámú autó jött vele szembe.

A részeg soffőr, mintha csak célba vette volna az angol autót, áthajtott az út jobb oldalára és hatalmas sebességgel nekirohant. A két autó darabokra tört, de isteni véletlen folytán az autó utasai, Henry Paxtoncat londoni egyetemi tanár és felesége, valamint a részeg soffőr, csak könnyebben sérültek meg.

A részeg soffőr mosolyogva mászott ki a gép romjai alól és futaa igyekezett elmenekülni. Odaért azonban az üldöző autós, Kabányi Zoltán, aki utánairamodott.

A soffőr ekkor kést rántott, Kabányi ekkor kiütötte kezéből a kést és az odaérkező falusiak segítségével ártalmatlanná tette. A falusiak valósággal félholtra verték a soffőrt, akit a kórházba kellett szállítani.

Itt kiderült, hogy az ámokfutó részeg soffőrt *Dogroczky* Jánosnak hívják. Kezelés után a dorogi csendőrségre vitték, ahol letartóztatták.

Tizezer néző előtt fejezték be a debreceni lovasversenyeket

A három napon át tartó lovasversenyek utolsó napján tizezer kíváncsi néző gyült össze a stadionban, hogy a gyönyörű és izgalmas produkcióknak tanuja legyen. A hatalmas nézősereg és az elegáns hölgykoszorú méltó keretül szolgált a versenyeknek, melyek komolyabb zavaró momentumok nélkül simán zajlottak le.

Vasárnap délután fél 4 órakor kezdődtek a versenyek. Az első szám a debreceni Stadion-díj korlátugratása volt. Olyan nagyszerű teljesítményeket mutattak be, hogy a legjobb eredménnyel, hibátlanul ugratott úrlovasok és katonatisztek csak az ötödik felállításban tudták eldönteni a mérkőzés sorsát.

A végeredmény a következő: 1. báró Inkey Lajos főhadnagy Bikszád nevü lovával, mely a Szent Hubertus Concours istálló tulajdona.180 cm-t ugratott. 2. Báró Inkey Ibolya II. szintén Szent Hubertus tulajdont képező lóval. 3. Bodó Imre százados Ádám II. nevü lóval. 4. Schaurek Ottmár Parittya nevü lovával.

Báró Inkey ezen a mérkőzésen összesen 85 akadályt ugratott át. A rendkívül ügyes lovasokat nagy ünneplésben részesítette a közönség felvonulásuk alkalmával.

A Szent György-díjlovaglást mutatták be ezután. Az első négy győztes, akik a délelőtti mérkőzésen helyezéshez jutottak, bemutatták a ragyogóan szép díjlovaglást.

Az eredmények a következők: — 1. Pauly Hartmann nyug. őrnagy Hungária, a Concours istálló lovával. 2. vitéz Biró I. Árpád csendőrszázados Kont nevü lovával. 3. Hazslinszky Zoltán főhadnagy a Szent György istálló Parádés nevü lovával. 4. Báró Exterde Dénes főhadnagy Gordonka nevü lovával.

A közönség zajos tapssal ünnepelte a győztes lovasokat, akik gyönyörü produkciókat mutattak be. Ezután következett az úrlovasok vadászugratása Hajduvármegye bajnoki díjáért. Indultak vitéz Csch Kálmánné őrnagyné, Keresztes Erzsébet, Dungyerszky Zsófia, Röntgen Madelaine, Szabó Edith. Az eredmény a következő: 1. Keresztes Erzsébet. 2. Röntgen Madelaine, 3. Dungyerszky Zsófia. Ugyanaz, előbb a Csábító, utóbb a Grófnő lovával.

Az utolsó szám a hortobágyi díj, vadászugratás. 1. Visy István főhadnagy, 2. Walkó Károly főhadnagy, 3. Patay Pál úrlovas, 4. Visy István főhadnagy, 5. Szunyogh Péter hadnagy, 6. Rábay Pál főhadnagy, 7. Holtversenyben Pauly Hartmann őrnagy és Bodó Imre százados, 8. Schaurek Ottmár százados.

VÁSÁROLJON HIRDETŐINKNÉL!

VIGSZINHÁZ

Ma utoljára!
GUSTAV FRÖHLICH
Vetélytársak
— Jön: KALMÁR PÁL.

Eckhardt Tibor a gödöllői járásban beszélt a felforgatók ellen, a szabadság mellett

Budapest, július 7. Vasárnap délelőtt Eckhardt Tibor, a független **kisgazdapárt vezére** megjelent a gödöllői választókerület több **nagyközségében** összehívott pártszervező gyűléseken. — Egész sereg kisgazdapárti képviselő kísérte Eckhardt Tibort, akit Fóton lovasbandérium várt. A községháza udvarán hatalmas tömeg előtt mondott beszédet a független kisgazdapárt vezére, aki bevezető szavaiban hangoztatta, hogy

a magyar nemzet megerősítésére a legelső lépés —ami néikül semmiféle további más lépés nem tehető — a becsületes titkos választójog megvalósítása.

— Ha népünket meg akarjuk erősíteni — mondotta Eckhardt — ennek csak az a módja lehet, hogy a népnek több szabadságot biztosítsunk. Ezért állunk mi

élesen szemben a nyilaskeresztes megmozdulásokkal,

mert mi a diktaúrának, az abszolutizmusnak, a népjogok megtagadásának politikájában nem a nép megerősítését, hanem a nép meggyengítését látjuk. Hova jutna ez a nép, ha törvénybe fektetnék le, hogy csak egy pásztor lehet és az egész nép köteles egy parancs után igazodni, akár tetszik, akár nem? Ha ilyen törekvés már itthon is

súlyos társadalmi és politikai harcokat

idézne fel, vajjon mit eredményezne a tőlünk elszakított területeken élő testvéreinknél, akik nap-nap után kénytelenek a szolgaság keserűségét tapasztalni és visszavágynak hozzánk, mert itt szabad ország szabad polgárai akarnak lenni. Mi lenne, ha ezek a testvéreink azt látnák, hogy Magyarországon a szabadság uralma leáldozik és parancsuralom formájában törik kerékbe a szabad polgárokat?

E nemzet számára csak addig van feltámadás, amíg ez az ország a több szabadságnak és nem a több szolgaságnak a földje.

— Aki ebben az országban erőszakot hirdet és erőszakra akarja felépíteni a maga politikáját, — nem kérhet bizalmat a nép széles tömegeitől. Nem magyar lélekből fakad ez a gondolat nem magyar földön termett ez a mag.

— Azt válaszolom ezekre a különböző ma divatos, de lefelé hanyatló divatú horogkeresztes és egyéb erőszakra felépített politikai megmozdulásokra: ha jót akartok, akkor itt van a helyetek ebben a táborban, akkor jöjjetek ide és segítsetek nekünk!

— Ha a titkos választójog birtokában megszervezett népi magyar erő kellő súllyal kerül be a magyar törvényhozásba:

a gazdasági kérdések megoldását

nyugodtan rá lehet bízni erre a parlamentre. A szabadon titkos választással összeülő parlament nem fogja a kartelleket kiszolgálni, ne fogja a számos vonatkozásban helytelen adópolitikát fenntartani és ez a parlament a földkérdésben is igazságos reformra fog törekedni.

Eckhardt Tibor ezután arról beszélt, hogy soha ebben az országban nagyobb ellentétek, több viszszavonás és gyűlölet magyar és magyar között nem volt, mint akkor, amikor élharcosokkal akartak a magyart egységes táborba kényszeríteni.

— A nemzeti egység útját — mondotta Eckhardt — nem fejbeverésekkel, hanem egymás tisztességes véleményének komoly meghallgatásával érjük el.

Mi szemben állunk a külföldi áramlatokkal megrontott gondolatvilággal, de szemben állunk a felforgató törekvésekkel is,

mert tisztában vagyunk azzal, hogy minden erőszak megint csak erőszakra vezet és hogy a felforgatásból a nép számára előny sohasem származhatik.

Vilharos ünneplésben részesítette az óriási tömeg Eckhardt Tibort, akinek beszéde után Soltész János szólalt fel, majd tovább mentek Mogyoród községbe, délután pedig Gödöllőn tartottak nagygyűlést, ahol Eckhardt Tibor újra nagyobb beszédet mondott.

— A mi politikánk — hangoztatta Eckhardt — egyformán irányul a multból ittmaradt és sokszor a nép gazdasági és szociális igényeit semmibevevő gondolkodás ellen, de ugyanilyen mértékben irányul

mindenféle felforgatás ellen is,

jöjjön az jobbról vagy balról, mert a felforgatás eredménye végeredményben mindig ugyanaz: az ország pusztul bele. Én innen, Gödöllőről is azt üzenem

a diktatúra lovagjainak:

ha jót akartok, szálljatok le a nagy lóról, álljatok be sorainkba, ne bántsátok a népi politika tömegeit és amíg mi a kartell, bank- és egyéb hatalmasságokkal verekszünk, ne támadjatok bennünket hátba.

Ezután Pécelre mentek át a kisgazdapárti képviselők, ahol a független kisgazdapárt programját ismertette Eckhardt tomboló ünneplés közben.

Kényszeradós Debreceni Üvegkereskedelmi R. T. Kossuth u. 3. szám alatti üzlethelyiségében lévő

üveg, porcellán, képkeret és gyógyszerüveget

1937 julius 6-tól kezdődően mélyenleszállitott áron kiárusitom.

Csillárok nagy választékban igen jutányos áron.

Birói értékesitéssel megbizott.

Cserebogár, sárga cserebogár

Ifj. Magyari Imre muzsikált a debreceni Kollégium gimnáziumának 25 éves érettségi találkozóján

Meleghangulatú érettségi találkozó volt vasárnap Debrecenben. A református Kollégium gimnáziumának 25 évvel ezelőtt végzett növendékei gyültek össze találkozóra és megjelent közöttük a hires cigánypriáms, **ifj. Magyari** Imre is. Az országhírű cigányprimás csak négy esztendőn keresztül járt ugyan együtt az érettségi találkozóra összegyültekkel, azután zenei tanulmányokat végzett, de a barátságot továbbra is fenntartotta és igy megjelent a vasárnapi összejövetelen is.

Sok előkelőség vett részt az Arany Bika éttermében megrendezett banketten, ahol megjelentek a huszonötévvel ezelőtt érettségizettek több tanára is. A bevezető beszédet Kiss Lajos ref esperes tartotta, aki üdvözölte a megjelenteket és megható szavakkal köszöntötte egykori tanárait. **Kósa** Béla ref. lelkész meleghangú beszédet mondott majd **Jakues** István kollégiumi igazgató, az érettségi találkozóra összejöttek egykori tanára válaszolt az üdvözlésre.

Dr. Ferenczy Ferenc miniszteri tanácsos szép beszédben üdvözölte ifj. Magyari Imrét, aki ugyan nem velük együtt fejezte be tanulmányait, de meg őrizte ifjuságának emlékeit, baráti érzelmei továbbra is volt osztálytársaihoz fűzik és megjelenik minden találkozójukon.

A miniszteri tanácsos szavai után ifj. Magyari Imre felemelkedett a fehér asztaltól, elővette hegedűjét, odaállt a teremben muzsikáló cigánybanda elé és elhúzta az egyik legszebb magyar nótát:

»*Cserebogár, sárga cserebogár . . .*«

A gyönyörű muzsikát hatalmas taps követte, majd ifj. Magyari Imre tovább játszotta a szebbnél-szebb magyar nótákat, szórakoztatta volt osztálytásait, akik egy nagyon szépen eltöltött este emlékével távoztak a kora hajnali órákban.

Közepes termés várható Debrecenben

Debrecen város június havi mezőgazdasági helyzetéről *Vécsey* Zoltán gazdasági felügyelő az alábbi jelentést tette a város hétfői közigazgatási bizottsági ülésén:

Június hó folyamán a hónap első felében száraz, meleg időjárás uralkodott, a hónap második felében a csapadék az átlagon felüli mennyiségben esett. Egyes helyeken kisebb jégeső is volt, amely azonban lényegesebb kárt nem okozott.

A hónap második felében beállott erős lehülés és nagyobb esőzés a kapásnövények és takarmányfélék fejlődését kedvezően segitette elő. A kalászosoknál pedig csökkentette a hirtelen beérést és ezáltal a szemek megszorulásnak nem voltak kitéve.

A meleg időjárás következtében, a kalászosok érése korábban következett be, úgy hogy folyó hó 24-én az általános aratás kezdetét vette.

A folyó év folyamán aratás alá került: repce 137 k. h. 236 k. holddal kevesebb, mint 1936. évben, búza 29848 k. h., 2480 k. holddal kevesebb, mint 1936. évben, rozs 8719 k. h. 364 holddal több, mint 1936. évben, árpa 4589 k. h. 1390 k. holddal több, mint 1936. évben, zab 774 k. h. 285 k. holddal kevesebb, mint 1936. évben.

A repce beérett és aratása befejeződött, sőt helyenként cséplik és k. holdanként 4—5 q termés várható.

A búza és rozs aratása folyamatban van. A korai vetések kalászai eléggé nagyok, a szikes és alacsonyabb helyeken azonban gyengébbek, többnyire kicsiny kalászokkal. A szemek általában fejlettek. A rozs egyes helyeken megszorult.

Az őszi árpa aratását befejezték, általában közepes termést adott.

A tavaszi árpa alacsony maradt, a kalászok kicsinyek. A zab ritka és gazos, gyenge termésre van kilátás.

A tengerik jól állanak, a fejlődésük a legtöbb helyen igen jó, címerét kihányta. A korai burgonya közepes termést adott, a későiek virágzásban vannak. A takarmany és cukorrépák általában jók.

A sarjú fejlődése erőteljes. A legelők fűnövése az utóbbi esőzések után ismét megindult, a legelő jószág megfelelő táplálékot talál rajta.

Június hóban, Debrecen város területén a következő átlagos napszámbéreket fizették: férfi napszám 3—3.20 P, női napszám 1.80—2.— P, gyermek napszám 1.40—1.50 P.

140 halálos szerencsétlenség Amerika nemzeti ünnepén

Newyork, július 5. A vasárnapi nemzeti ünnep folyamán több mint száznegyven ember vesztette életét. Ebből 90 esik a gépkocsi balesetekre, míg 22 ember a hullámok közt lelte halálát, a többit egyéb fajtájú szerencsétlenségek ölték meg. A halálos balesetek számát lényegesen csökkentette az a rendelet, amely megtiltotta a peterdák használatát.

Budapest, július 5. A Nemzetközi Klub, a Magyar Amerikai Kereskedelmi Kamara, az amerikai követség, a Budapesten élő amerikaiak tegnap délelőtt az amerikai függetlenségi nyilatkozat évfordulóján kegyeletes ünnepségek keretében áldoztak Washington György emlékének a városligetben lévő Washington szobornál. A rendőrzenekar a Rákóczi indulót játszotta, báró Forster Pál nyugalmazott rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter beszédében megemlékezett arról, hogy milyen szerepük volt a magyar munkáskezeknek Amerika fellendítésében. Ezután az amerikai himnuszt játszotta a rendőrzenekar, majd Mr. Howard K. Travers, az amerikai követség vezetője az amerikai függetlenségi nyilatkozat történetéről emlékezett meg, méltatva Washington érdemeit. — Párhuzamot vont Washington és Kossuth között, akinek ideálizmusa mély nyomot hagyott az amerikaiak lelkében, rajta keresztül szerették meg az amerikaiak a magyarokat. Azután a koszorúkat helyezté-k el.

Ruff Mihály

modern szobafestő, mázoló és bútorfényező vállalata

Debrecen, Vörösmarty ucca 3. sz.

Debrecen város közegészségügye június hónapban

A hétfőn délután tartott közigazgatási bizottsági ülésen dr. Gaertner István tiszti főorvos alábbiakban jelentette Debrecen közegészségügyi helyzetét június havában:

Június hónapban 76 debreceni házasság köttetett. Elveszületések száma 183, halálozások száma pedig 105 volt. Természetes szaporodás ennek megfelelően 78.

zAz 1 éven alul elhaltak száma 17, amely az élveszületések 9.2 százaléka.

Hevenyfertőző betegségben 6 egyén halt meg, amely 10.000 lakosra számítva 5.8 százalék arányszámot mutat. Gümőkórhalálozás 10, rákhalálozás 10, szív- és érbetegségben pedig 12 egyén halt meg. Hevenyfertőző betegségek közül kanyaró és szamárhurut jelentkezett nagyobb számban. Hastifusz megbetegedés 11 esetben észleltetett 1 halálesettel, a szükséges óvintézkedés minden esetben megtörtént.

hirek

A **Debreceni Független Ujság** pártoktól független politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: **Ferenc József út 49. sz Telefon: 32—12.**

Július 1-től előfizetési ár: Egész évre 28.80, félévre 14.40, negyed évre 7.20, egy hóra 2.40 pengő Külföldre ennek a kétszerese Egyes szám ára hétköznap **8 fillér,** vasárnap **20 fillér.**

RÁDIÓMÜSOR

KEDD, JULIUS 6.

Budapest I.

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 7.20: Étrend közlemények. 10: Hirek. 10.20: „Kirándulás a száz év előtti Erdélyben." Felolvasás. 10.45: „Digatos apróságaok." (Felolvasás) 11.10: Nemzetközi vizjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból.— Időjárásjelentés. 12.05: Radics Jóska és cigányzenekara muzsikál. Közben kb. 12.30: Hirek. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 13.30: Országos Postászenekara Vezényel Eördögh János. 14.40: Hirek. 15: Árfolyamhirek, piaciárak élelmiszerárak 16.10: Asszonyok tanácsadója. (Arányi Mária előadása.) 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hirek. 17: Táncszemezek. 17.50: „Budai kiskocsmák" (Felolvasás.) 18.20: A Pestszenterzsébeti Iparos Dalkör műsora. 19: „A rádió a magyar kultura szolgálatában." (Felolvasás.) 19.50: Hanglemezek. 1945 „Anya és fia." Szinmű 3 részben. Utána kb. 21.15: A József nádor 2. honv. gyalogezred fúvószenekara. Vezényel Seregi Artur. 21.45: Hirek, időjárásjelentés. 2205: Herbert Pollack zongorázik, a német-magyar művészcsere keretében. 22.40: Ottlik György dr. németnyelvü előadása: Ungarn und die militärische Gleichberechtigung." Magyarország és a katonai jogegyenlőségé. 23.: Közvetítés a Britania szállóból. Csorba Dezső és cigányzenekara muzsikál. 0 05: Hirek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

17.50: Hanglemezek. 19.15: A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája. 19.45: Matuska Miklós énekel, zongorán kiséri Schwalb Miklós. 20.20: A József nádor 2. honvédgyalogezred fúvószenekara. 21: Hirek.

— **A Nyári Egyetem és a Tanárképzőintézet** olasz szakos magyar tanárok és olasz származású tanárok számára július 15—30. között rendezendő tanfolyamán a debreceni Istituto italiano di Cultura tagjai kedvezményesen vehetnek részt. Beiratkozás július 6—12. között a Nyári Egyetem titkárságán.

x **Kevesebb ruhát kell** csináltatni, ha a szövet szingyapjúból készült, mert az évekig tart és mindig szép. Csak a szövet csinálója tudja garantálni, hogy a szövetben csak természetes szingyapjú van. A magyar úricsaládok részére évek óta szállítja angolosan gyártott kiváló szöveteit közvetlenül, ruhánként is elsőkézből a Trunkhahn Posztógyár, Budapest, XI., Lenke út 117. Még ma kérje a szövetminták költség- és kötelezettségmentes elküldését. Nem fog csalódni, hanem évekre szóló megtakarítást ér el. A kollekcióban rengeteg elismerést is olvashat.

x **Varrógép kölcsönzés.** Alig használt varrógépek, kerékpárok, olcsón kaphatók. Varrógép alkatrészek minden gephez, javítások jótállással. Eisenberger, Csapó u. 10.

Ismeretlen Petőfi-fényképet találtak Szombathelyen

Szombathely, július 5. Irodalomtörténeti szempontból rendkívül érdekes és ritka fénykép került most kalandos úton, Párisból egy szombathelyi mérnök birtokába. *A fénykép Petőfi Sándort ábrázolja s ezek szerint a költő egyetlen fényképe, amely eddig napvilágra került*, miután egy dagerotipen kívül ezideig Petőfi Sándor fényképe más formában nem maradt meg az utókorra. A most szóbanlevő fénykép eredetileg Pajor Pál neves magyar festőművész tulajdonában volt, aki egykor Szombathely ösztöndíjával került ki Párisba, ott letelepedett s *a francia főváros akkori polgármesterének a leányát vette feleségül. Pajor szenvedélyes régiséggyüjtő volt s ő tett szert valahol a ritka fényképre.*

Petőfi Sandor fényképét tehát ezek szerint Pajor Pál Franciaországban vásárolta. Hogy kitől, az nem állapítható meg. Pajor ugyanis két évvel ezelőtt meghalt, s műgyüjteményének egyrészét egy szombathelyi mérnök vette meg.

A fénykép, amely a fényképészet első éveiben készült, kétségkivül eredeti, egyelőre azonban a rejtélyek egész sora veszi körül. A fénykép hátlapján ugyanis a következő felirás olvasható:

»Készült 1844-ben Temesváron N. Stockmann és Troché temesvári fényképiró mestereknél.«

Rejtély tehát e pillanatig, *hogyan készülhetett Petőfi Sándorról Temesvárott fénykép*, mikor Petőfi-monografiák és minden eddigi megállapítás szerint *Petőfi Temesvárott soha nem járt.* Feltételezhető viszont, hogy a »fényképiró« temesvári cég, akkori divat szerint *vándorolt az ország különböző városaiban és az ugyancsak vándorúton lévő Petőfivel találkozott, akiről fényképet készített.*

Az értékes relikvia felbukkanása valósággal lázba hozta a műgyüjtőket és megszerzése érdekében a szó szoros értelmében *ostrom indult a szombathelyi mérnök ellen.* Maga a Petőfi Társaság is érintkezésbe lépett már a műgyüjtővel, aki a Petőfi Társaság ajánlatát elfogadhatónak is tartotta és *a fényképet a társaságnak ajánlotta fel.* De ha nem a Petőfi Társaság venné meg a fényképet, a mérnök akkor is vagy a Tudományos Akadémiának, — vagy a Nemzeti Múzeumnak juttatja a nemzeti műkincset.

x **Feuernél** vásároljon **fürdőruhákat,** nyáridivat ujdonságokat: Csapó ucca 26. **Takarékosság.**

— **Beiratkozás a Nyári Egyetemre.** A Nyári Egyetemre a beiratkozás 6-án megkezdődik és 20-ig tart. Beiratási díj debrecenieknek számára 6 P, diákok számára 2 P. A Nyári Egyetem minden minden hallgatója részt vehet az összes előadásokon, az összes nyelvleckéken, a hangversenyeken, film bemutatókon, stb. Beiratkozni délelőtt 10—12-ig a Nyári Egyetem titkárságán lehet (Központi Egyetem). (:)

ELADÁS VÉTEL CSERE Hálók, ebédlők, combinált szobák, szőnyegek, varrógépek, jégszekrények, irodabutorok Széchenyi u. 6.

— **Lopások a népfürdőben.** Vasárnap a nagy forróságban a népfürdőben is óriási tömeg hüsült. A nagy forgalomban az alkalmi tolvajok is eredményesen operáltak s több lopásról tettek panaszt a rendőrségen. Fényes István, Csap ucca 39. szám alatti lakostól egy pár félcipőt, ifj. Gacsárdi János Pesti ucca 50. szám alatti lakostól egy pár félcipőt harisnyával együtt, Bácskay József szakaszvezetőtől egy pár cipőt loptak. A tolvajokat keresik.

RÉZÜSTÖK, fagylalt edények, mindenféle CINEZÉST szakszerüen felelősséggel vállalok. Buray bádogosmester, Nyil utca 57.

— **Öt-hatmillió bélyeggyüjtő Európában.** Azoknak a számát, akik bélyeggyüjtéssel foglalkoznak, természetesen még csak megközelítő pontossággal sem lehet meghatározni, miután ez az ártatlan »sport« a világ minden részén és a lakosság legkülönbözőbb rétegeiben, iskolásgyerekek és aggastyánok között egyformán elterjedt. Maguk a filatelisták is csak azokat tartják számon, kik tagjai valamelyik bélyeggyüjtő egyesületnek, vagy a tagokkal csereviszonyban állanak. Ennek alapján feltehető, hogy Európában (Oroszország leszámításával) a lakosság egy—másfél százaléka foglalkozik a bélyeggyüjtéssel, úgy, hogy magában Európában öt—hat millióra tehető a bélyeggyüjtők száma.

— **Operettfelismerési verseny.** Rácz Jancsi, az országosan ismert kitünő cigányprimás csütörtökön este az Angol Királynőben operett felismerési versenyt rendez. A verseny során a klasszikus és neoklasszikus operettirodalom legszebb termékeit játssza, úgy hogy az est iránt méltán nyilvánul meg nagy érdeklődés az operett nagyszámú hívei körében. A verseny nyerteseit jutalmazzák.

x **Eltörött dísztárgyak,** vázák, nippek javítása, restaurálása szakszerüen, olcsón: Bárány rádióház, Szent Anna 1.

— **Felakasztotta magát egy 72 éves asszony.** A mikepércsi csendőrség telefonon jelentette a debreceni ügyészségnek, hogy a községben özv. Nagy Lajosné 72 éves asszony felakasztotta magát és mire észrevették, meghalt. Életuntsága miatt követte el az öngyilkosságot. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

MARADÉK nagy vásár flocon crepdeschin nagy választékban. — Hatvan ucca 34.

x **Mindennemü vadászfegyverek,** lőszerek, kilőtt töltények újratöltése. Fegyverjavítások jótállással. M. kir. Lőporárunda Nagy István puskaművesnél Debrecen, Vár ucca 9.

— **Öt halál Szép Helénáért.** Egészen fantasztikus párbaj zajlott le Cetate dunai kikötővárosban, a bolgár határ közelében Helene Momescu, a város szépségkirálynője miatt. A szép Helenet ugyanis öt kérő ostromolta, akik közül egy sem volt hajlandó lemondani a lány kezéről, ő viszont nem tudott választani köztük. Az öt kérő erre úgynevezett »vak párbajra« határozta el magát. Bevonultak egy vendéglő különszobájába, magukra zárták az ajtót, előbb egymás egészségére ittak, majd lecsavarták a villanyt, egyikük hangosan tízig számolt és amikor a »tíz« elhangzott, valamennyien vaktában lövöldözni kezdtek. Az volt ugyanis a megállapodásuk, hogy amelyikük életben marad, az lesz a szép Helene férje. A vendéglő személyzete a szörnyü lövöldözéstől megrémülve, azonnal értesítette a rendőrséget, mire azonban a rendőr-őrjárat a lövöldözés színhelyére érkezett, mind az öt »párbajfél« halott volt.

BIZALOMMAL vásárolhat Debrecen legrégibb festékszaküzletében, AUSPITZ, Csapó ucca 16. szám.

Zsupán Kálmán állategészségügyi felügyelő bemutatkozása

Hétfőn délelőtt tartotta meg Debrecen város közigazgatási bizottsága rendes havi ülését, *Fáy* István főispán elnöklete alatt.

Fáy István főispán napirend előtt üdvözölte dr *Zsupán* Kálmánt, az új állategészségügyi felügyelőt, aki a *Czelloth* János áthelyezése folytán megüresedett felügyelői állást most foglalta el s ez alkalommal vett részt először a közigazgatási bizottság ülésén. Zsupán Kálmán dr az üdvözlést megköszönve kijelentette, hogy minden törekvéssel a város érdekeit kívánja szolgálni.

Fáy István főispán ezután ismertette *Czelloth* János volt állategészségügyi felügyelő búcsúlevelét, amelyben búcsút mond a közigazgatási bizottságnak. A bizottság megemlékezve Czelloth János másfél évtizeden keresztül kifejtett eredményes munkásságáról, azért neki köszönetet mondott.

Ezután a bizottság áttért a napirendre. A jelentések felolvasása folyamán *Zsákay* József rendőrtanácsos, a kapitányság helyettes vezetője Debrecen város június havi közbiztonságáról a következő jelentést terjesztette elő.

A debreceni rendőrséghez beérkezett 430 bünügyi irat, 95 idegen, 335 helybeli hatóságoktól.

A részletes statisztika szerint: lopás 161, pénzhamisítás 2, zsarolás 2, sikkasztás 50, csalás 24 esetben fordult elő. Június hó folyamán 18 gyülésre kértek engedélyt, amelyet a rendőrség minden esetben meg is adott.. Kihágási feljelentés június hóban 459 érkezett a debreceni rendőrséghez.

GYERMEKÉNEK jó bizonyitvány jutalmául fényképezőgépet P 5.50-től. Berzéki fotoszaküzletében, Piac u. 38., udvar.

— **Reumás fájdalmakban szenvedő egyének** igyanak reggelenként felkeléskor egy pohár természetes **»Ferenc József«** keserüvizet, mert ez a gyomorbélcsatornát alaposan kitisztitja és méregteleníti, azonkívül az emésztést és az anyagcserét hathatósan elömozdítja. Az orvosok ajánlják.

— **Besurranó tolvaj.** Nagy József, Horváth ucca 6. szám alatti lakásáról egy ismeretlen besurranó tolvaj 120 pengőt lopott. A tettest nyomozza a rendőrség.

x **Cserépkályhák átrakását** Hardtmuth-rendszerre is és tisztitását jutányosan vállalom helyben és vidéken. **Gschmeidyné,** Timár ucca 17. Telefon: 13—41.

— **Drága élc.** Max Löwenstein, a németországi Rheda-ban lakó zsidó, találkozott az utcán Max Munter árjaszármazású mészárosmesterrel. — Jó élcet tudok! — mondta Löwenstein mosolyogva a mészárosnak. Hozzáhajolt s a nevetéstől fuldokolva beszélte az élcet. A mészáros is egyre jobban kacagott s a két ember végül egymást átölelve vihogott és röhögött. Épen arra ment egy SS ember, aki csak Göring, Göbbels és néhány nemzeti szocialista vezér nevét hallotta. A két Max annyira oda volt, hogy észre sem vette az SS embert s szakadozottan ismételgette az élc egy-egy részletét: — És mit mondott Göring? — És mit csinált erre Göbbels? Csak akkor fagyott meg bennük a vér, amikor az SS ember rájuk förmedt. A bielefeldi bíróság egyévi és kilenchónapi börtönre ítélte el Löwensteint. A másik Max kilenchónapi börtönt kapott.

SPORT

Két szép győzelmet aratott a Bocskay Svédországban

A Bocskay Harthában elért pompás győzelme után, ahol tudvalevőleg a mult szerdán 3:2 arányban legyőzte a száz bajnok Ballspielclub Harthát, amely a Spielvereinigung Hamburg mögött a második helyen végzett a Németbirodalom országos bajnokságában, Svédországban folytatta túráját.

A Bocskay pénteken reggel érkezett Stockholmba, ahol este már játszott is az egyik legrégibb és legelőkelőbb svéd egyesület, az F. C. Reymersholm csapatával. A debreceni kék-sárgák 3:1 arányban fölényesen győztek a Reymersholm ellen, amely az idén szerencsétlen szezont játszott és így a második ligába esett ki, annak ellenére, hogy általánosan elismert nagy játékerőt képvisel.

Stockholmból a Bocskay továbbutazott Borlängebe. Itt, ebben a középsvédországi városban lesz a Bocskay főhadiszállása a svéd túrán, részint előnyös középponti fekvésénél fogva, részint pedig azért is, mert itt székel az Idrottsklubben Broge, mely a Bocskay svéd túráját rendezi. A Broge Nagy Józsefnek, a Bocskay egykori trénerének a csapata, amit a kitünő edző most hozott fel az első ligába. A Bocskay borlängei mérkőzése nagyszabású ünnepség, gyermeknap középpontja volt. A kék-sárgák 5:3 arányban győztek, ami annál inkább értékelendő, mert hiszen Nagy József természetesen igen jól ismeri a Bocskay játékmodorát.

A Bocskayt ünnepélyesen fogadták, zászlócsere volt, az I. F. Broge elnökének és Nagy Józsefnek átadták a stadionplakettet s Johanssonnak, a Broge főtitkárának egy debreceni csikóbőrös kulacsot. — Johansson ugyanis igen sokat segített Nagy Józsefnek a túra létrehozásában.

A két svéd mérkőzésen főképpen Vágó, Hajdu és Békési mutattak egészen elsőrendű játékot, de a csapat minden tagja kitett magáért.

A Bocskay legközelebbi mérkőzése 7-én lesz, Ludvikában, ahol az Idrottsförening Ludvika lesz az ellenfele.

SPORTNAPLÓ

A DVSE ismét 2:1-re kapott ki az ETO-tól és ezzel a vereséggel kiesett a további küzdelemből. — A debreceni csapat az első félidőben nagy fölényben volt, már az első percbe ngólt ért el, amit a bíró kezelés (?) címén nem adott meg. Takácsi egyéni játékkal mégis megszerezte a vezetést, amit a félidő végén feljött ETO az utolsó percben egyenlített ki. — Szünet után a DVSE a nagy melegtől visszaesett, de védelme és halfsora hősiesen küzdve, megakadályozta a súlyosabb vereséget. Ez csak a 87. percben következett be, amikor a győri center szerezte meg a győztes gólt. — A DVSE azonban nem Győrben, hanem Debrecenben vesztette el a csatát. Itthon győznie kellett volna és akkor simán megy tovább.

*

A Ferencváros kiábrándító játékkal alig 2:1-re győzött a Vienna ellen. Szerencséje sem volt a magyar csapatnak, ofszájd gólt kapott és egy 11-est nem tudott értékesíteni. Bécsben sokkal jobban kell játszani, ha tovább akar jutni.

*

Az Ujpest derekasan küzdött az Ausztria ellen, amelytől csak 5:4 (1:2) arányban kapott ki. A lilákat komoly esélyük van a továbbjutásra.

*

A DVSC az idén sem tudott feljutni a vasutas I. ligába. A Nyiregyházán leszátszott második dönton az NyVSC 2:0 arányban vert rá a tartalékos DVSC-re, amely kitünő gárdája ellenére sem képes komoly eredményekre.

*

A Bécsben lejátszott Admira—Genova mérkőzés 2:2 arányban döntetlenül végződött. Az utolsó percekben óriási botrány tört ki, a játékosok pofozkodtak, rugdosták egymást. Rómában a Lazio 6:1-re győzött a Grashoppers ellen. — Könnyen lehetséges, hogy a középdöntőbe 2 magyar és 2 olasz csapat kerül.

*

A DVSC vizipolócsapata Eger-ben 5:0 ra kapott ki az ETE-től. — A DVSC II. ugyancsak bajnoki mérkőzésen Diósgyőrben szenvedett vereséget.

*

Az angol Charlton labdarugó-csapat kanadai körútja során a csapat igazgatóját, a népszerű Jimmy Seedet a saskatoon-indiánok tiszteletbeli törzsfőnökké választották. A »halványképű« sportférfiú indián neve »Tapa-Ho-Ksina«, azaz a »sebesen guruló labda Nagy Főnöke«.

*

Rákóczi FC—DISE 3:2 (3:1). A Rákóczi FC szép és lelkes játékkal győzött.

Szalmaözvegyeknek
kismenü P 1.—
a jól bevált 4 fogásos
EGYPENGŐS kismenü a
BORGIDA-féle
orth. kóseréttteremben
(Hungária-palota) továbbra is
kapható.

A felsőház bizottságai elfogadták a 44 órás munkahét javaslatát

Budapest, július 5. A felsőház társadalompolitikai, valamint kereskedelemügyi és közlekedési bizottsága Balogh Jenő elnöklésével ma délelőtt együttes ülésben tárgyalta a munkaviszony egyes kérdéseinek szabályozásáról szóló törvényjavaslatot.

Székács Antal örömmel üdvözölte a javaslatot. Elvben ellenez minden kerettörvényt, de ebben az esetben elfogadja a javaslatot, mert a munkaviszony rendezését csak a szakmákhoz és a viszonyokhoz való alkalmazkodó rész-rendelkezésekkel lehet megoldani.

Morvay István utalt arra, hogy vannak tanoncok, akik élelmezést és lakást kapnak, de fizetést nem. Történjék intézkedés ezekről. Jankovich Béla kérte a minisztert, hogy csak akkor avatkozzék bele a minimális munkabér megállapításába, ha az érdekeltek nem tudnak megegyezni.

Bornemisza Géza köszönetet mondott a tárgyalagos bírálatért. A kormány állandóan és szigorúan ügyel arra, hogy a törvény végrehajtása a gazdasági életnek, ideértve kivitelünket is, kárt ne okozzon. A törvényben lefektetett elveknek és rendelkezéseknek megvalósítása a termelési költségeknek legfeljebb egy százalékkal való emelését jelenti, ami a külföldi verseny szempontjából is elenyésző jelentőségű. A tisztviselők munkaidejét azért állapította meg a munkásokénál alacsonyabb 44 órában, mert így óhajt a nagy szellemi munkanélküliségen enyhíteni. A miniszter válasza után a bizottság a javaslatot általánosságban és részleteiben is elfogadta.

FIGYELEM!
Mielőtt lakását kifestetné, ajtóit, ablakait, butorát fényeztetné, kérjen díjmentes árajánlatot
SZEKERES festővállalattól
Debrecen, Homok u. 122.
Telefon 13—19.

Páris! Páris! Páris!

Pazar programú egyéni és társasutazások a világkiállításra.

Nagyszerű utazási lehetőségeket nyujt a Trascontinent Utazási Iroda azok számára, akik

nívós keretek között és mégis rendkívül olcsón akarják megtekinteni a XX. század legcsodálatosabb látványosságát, a Párisi Világkiállítást.

Különösen hangsúlyoznunk kell, hogy a Transcontinent által rendezett egyéni és társasutazások nemcsak az utazási és ellátási kedvezmények maximumát biztosítják, hanem az ott tartózkodás alatt szakértő vezetőkkel olyan ideálisan összeállított programot nyujtanak a résztvevőknek, amely a legkényesebb kultúrigényeket is kielégíti.

Az utasok luxusautócarokon végigjárják az Uj Párist, továbbá a Világkiállítás területét, kirándulnak Malmaisonba és Versaillesbe, tanulmányutat tesznek a Louvre muzeumban, sőt a Szajnán hajókirándulásra indulnak St. Cloudig.

A legerőteljesebben felhivjuk arra is a figyelmet, hogy

a Transcontinent nem olcsó tömegszállásos helyezi el és étkezteti a résztvevőket,

hanem igen jó polgári hotelekben, amelyekre senkinek sem lehet majd panasza. Ugy az egyéni, mint a társasutazásnál a résztvételi díjakban az uti költségen, szálláson és ellátáson kívül baleset- és poggyászbiztosítás, adók, borravalók, hordárdijak és az autócarkörséták is bennfoglaltatnak.

Július hó 18-án, továbbá augusztus 1-én és 15-én indul Budapestről egy-egy különvonat.

Vidéki utasok lakhelyükről Budapestig és vissza 33 százalékos menetdijkedvezményben részesülnek.

A 15 napos útból teljes 6 napot töltenek Párisban az utasok, visszafelé pedig a hátralevő időt szabad választás szerint Olaszország legszebb fürdőhelyein: San Remoban, Velence-Lidon, Caressioban, Alassioban, vagy Courmayorban.

Ezen olaszországi nyaralással egybekötött párisi út résztvételi dija hihetetlenül olcsó, mindössze 298 pengő.

Mától kezdve egész szeptemberig minden szerdan és szombaton egyénileg is lehet Párisba utazni. A vasutjegy gyorsvonat 3. osztályra szól és úgy Svájcon, mint Németországon, Csehszlovákián, vagy Olaszországon keresztül igénybevehető.

A jegy 60 napig érvényes,

tehát az utazás bárhol megszakítható. Párisban 5 teljes napot tölthet az utas, de

az ottani tartózkodás igen olcsó árak mellett tetszés szerinti ideig meghosszabbítható.

Az egyéni utazás résztvételi díja

323 pengő.

Tekintve az óriási érdeklődést, ajánlatos minél hamarabb helyet biztositani, hogy a túlzsúfolt párisi szállókban kifogástalan elhelyezésről gondoskodhasson a Transcontinent. Részletes prospektusokkal szívesen szolgál lapunk kiadóhivatala. Az utazáson résztvenni szándékozók egyszerű levelezőlapon is jelentkezhetnek a

transcontinent

utazási irodánál, Budapest, V., Dorottya u. 7. Telefon: 383—133.

KÖZGAZDASÁG

AZ ÓBÚZA
10—30 FILLÉRREL DRÁGULT

Ujrozs októberre: 18.95, 19.19, zárlat 19.02—19.04.

Tengeri júliusra: 11.52, zárlat 11.46, augusztusra: 11.62, 11.72, zárlat 11.64—11.65, szeptemberre: 11.95, 12.02, zárlat 11.95—11.97.

Búza: felsőtiszai 77 kg-os 20.35—20.70, 78 kg-os 20.55—20.90, 79 kg-os 20.75—21.10, 80 kg-os 20.95—21.30.

Rozs: 18.50—18.70.

Takarmányárpa: elsőrendű 15.50—15.75, középminőségű 15.00—15.25.

Zab: elsőrendű 17.70—17.90, középminőségű 17.60—17.70.

Tengeri: tiszántúli uj 11.30—11.50.

Búza: 150 mm felsőtiszai 80-as 21.30 300 mm hajdui 80-as 21.30, 300 mm felsőtiszai 79-es 21.20 budapesti parításban, 300 mm tiszavidéki 80-as 21.00 150 mm tiszavidéki 80-as 21.25, 300 mm tiszavidéki 79-es 21.20.

SERTÉSVÁSÁR

Előzőnapi maradvány: 56, mai felhajtás 485. Angol sertésfelhajtás 236. Az irányzat közepes volt. Árak: I. szedettsertés 96—98, szedett silány 86—90, exportzsir márkázott 170 fillér kgként.

HIVATALOS
VALUTAÁRFOLYAMOK

1 angol font 16.70—16.90, 100 cseh korona 11.05—11.95, 100 dinár 7.50—7.95, 100 dollár 337.50—341.50, 100 francia frank 12.70—13.40, 100 leu 2.85—3.00, 100 lira 17.40—17.90. (Az 500 és 1000 lirás bankjegyek kivételével). 100 osztrák schilling 80.00—80.70, 100 svájci frank 77.10—78.00.

ORSZÁGOS VÁSÁROK

Július 6., kedd: Beled, Cegléd (havi), Dunapataj, Pécs, Szikszó (havi).

A JULIUSI EPITKEZŐK

Az elmult honapban Debrecenben a következők kaptak épitési engedélyt: Horváth Ferenc, Gyár u. (Onodi József köm.), 2 szoba, konyha, kamara, elő-, fürdőszoba, Pataki Lajos, Endre ucca 26. (Kovács István köm.), szoba, konyha, kamra, dr Fazekas Sándor, Kálvin-tér 14. (Tóth Testvérek épitész), emelet ráépítés — 4 szoba, előfürdőszoba, cselédszoba, konyha, kamra, félhálló, Debreceni Kölesön S. egylet Maróthy Gy. u. 31. (Kállai Mihály km.) told. — szoba, elő-, fürdőszoba, előtér, konyha, kamra, — üzlet. Pósalaki Sandor, Kinizsi u. (Orosz József köm.), szoba, előszoba, konyha, kamra, belépő. Danciger Dezső Apafi u. 123. — (Orosz József köm.) told. — nyári konyha, dr Matkó Sándor, Honvédtemető (Marschalkó László köm.), 2 szoba, konyha, kamra, előszoba, — Csánki Benjámin, Rákóczi u. 30. mosó konyha, Debreceni Kölesön Segélyző egylet, Tállos u. (Józs Károly köm.), told. — konyha, kamra, Polgári Andrásné, Kishegyes 26. (Harangozó András köm.), 2 szoba, konyha, kamra, tornác, istálló, László Sándor, Hegyi Mihályné u. 3. (Hermann András köm) szoba, konyha, kamra, előszoba, Filep Endre, Apponyi u. 13. (Gellér Ferenc) told. — szoba, veranda, Balla László, Lorántffy u. 44. 2 szoba, konyha, kamra, előszoba, Tóth Imre, Kászon u. 11. (Orosz József köm.), szoba, konyha, kamra, nyári konyha, Kovács Sándor, Thormai I. u. 8. (Kovács István köm.), szoba, konyha, kamra, Kürthy András, Vár u. 6. (Vigh Lajos köm.), szoba, fürdőszoba.

Anyakönyvi hírek

Születések: Szilágyi Ferenc szolgabíró, leány Magda, Tóth Pál npsz., fia Endre, Földházy Antal műszerész, leány Gabriella, Orbán András npsz., leány Ilona, Bessenyei keresk., fia István, Piskolti János bérkocsitulajdonos, leány Ilona, Harsányi Miklós fényező, leány Éva, Balogh István npsz., fia Imre, Bodó Lajos tanító, fia Szilárd, Budai János egyházfi, leány Márta, Saubermann Ferenc keresk., fia László, Sneck László mészáros, leány Zsuzsa, Kertész János bérlő, leány Ilona, Tóth Bálint npsz., leány Erzsébet, Tóth János MÁV altiszt, fia András.

Eljegyzések: Varsányi Béla müvezető—Wallerstein Erzsébet, Kiss Antal v. tisztv.—Balogh Olga, Berényi Sándor borbély—Kanyó Jolán.

Halálozások: Dékány Antal ref. 14 éves, Huszár Gáll u. 60, Bányai Péter ref. 67 éves, Bethlen u. 30, Fekete Ferenc ref. 17 éves, Rothermere u. 17, Dörgő Imréné ref. 41 éves, Nagyszalonta u. 31, Borbás Anna g. kat. 12 éves, Kender u. 16, özv. Papp Mihályné ref. 67 éves, Oláh K. u. 33, Tóth András g. kat. 75 éves, Malvi nu. 24, Jakab Péter ref. 72 éves, Bezerédy u. 10, özv. Lovász Lajosné ref. 84 éves, Jerikó u. 3.

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 50 FILLÉR, VASÁRNAP 70 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számittatnak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12

Levelezés

Fürdőtrikók
legolcsóbban
HAVAS Harisnyaházban
Bodogos ucca 1.

Vágó
fűzifa- és széntelepe a **Margit-fürdőnél. Katonatisztek, altisztek, »Unió«-tagok** beszerzőhelye. A legolcsóbb napi árak. 100 kg. már házhoz szállitva. Télire már most rendeljen. **Telefon 10—24.** 906

Már csak 31-ig tart hatosagilag engedélyezett végkiárusitás. Debrecen, Ferenc József út 10. sz. a. Nagytemplom mellett levő rőfös, férfi- és nőidivat, kötött, szövöttáru üzletemet megszüntetem. Árukészletemet az iparhatóság 14.190—1937—B. számú engedélye alapján kiárusitom. **Meglepő olcsó árak. Üzleti berendezés eladó.** Biró Márton. 5086

Betöltendő állás

Megbizható
keresztény urat akviziciós munkára felveszek. Címet a kiadóba kérek. 5197

Tanoncot
felvesz Grósz István rádió és villamossági vállalata. 5195

Jól főző
mindenest hosszú bizonyítvánnyal felveszek. Dr. Békésné, Batthyány u. 17. 5190

Könyvelő,
fiatalember szerény igénynyel, délutánra, esetleg egész napra felvétetik. — Cím a kiadóban.

Zsidó nőt,
ki főzéshez is ért, azonnalra felveszek. Klein étterem Piac u. 66. 791

Kifutót,
erősebbet keres azonnalra Veress szénlerakat, István út **29.** 1964

Gyakorlott
zsákvarrónő azonnal felvétetik. Miklós ucca 2. 790

Házmestert
felveszek. Csapó u. 59. sz. Háztulajdonosnő. 1951

Bejárólányt
házimunkára felveszek. — Deák Ferenc 9., keresztépület. 1940

Kifutót
azonnal felveszek. Veress István, Varga u. 35. 1934

Üzletek

Koresma
azonnalra kiadó. Késes u. 54. Érdeklődni a háztulajdonosnál. 786

Üzlethelyiség
nagy kirakattal piacnál, — Csapó 41., jelenleg borbélyüzlet. Értekezni Szent Anna 7. 1934

Kiadó lakás

Bútorozott
szoba Nagyerdőhöz, egyetemhez közel, fürdőzőknek, nyaralóknak kiválóan alkalmas, kiadó. Andaházy ucca 3. sz. Fürdő ucca 5. sz. 5114

Bútorozott
szoba előszobával kiadó, ellátással is. Hatvan u. 16. sz. 787

Uccai
csinosan bútorozott szoba különbejárattal tizenötödikére kiadó. József kir. herceg ucca 43. 5198

Teljesen
különbejáratú csinosan bútorozott szoba parkirozott udvarban, nyaralás céljából is kitünő, pormentes, kiadó. Péterfia ucca 48., hátul az udvarban. Érdeklődni Tóthnénál, vagy a tulajdonosnál. 5095

Teljesen
különbejáratú szép uccai bútorozott szoba kiadó. — Garai u. 20. 1954

Kiadó
uccai bútorozott szoba fürdőszoba használattal. Svetits palota, I. em. 1. 1948

Ujonnan
festett uccai két szoba, előszoba, konyha, mellékhelyiségekkel kiadó. Zsák ucca 3. 785

Bútorozott
szoba kiadó. Deák Ferenc u. 9., keresztépület. 1937

Ingatlan

Olcsó házhelyek
eladók a Luther és Kuruc uccák sarkán. Felvilágositást ad dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy ucca 12., I. emelet. 3412

Ház eladó,
kedvező fizetési feltételekkel, szép nagy telekkel, — két uccára nyilik. Gyöngyvirág u. 18. 5160

28 hold
tanyásbirtok Debrecen és Hajdúszoboszló határában kövesút mellett bérbeadó. Értekezhetni Gépirótaxi, Gambrinus átjáró. 645

Sárándon
tisztviselőnek való 2 szoba, konyha és mellékhelyiségekkel ellátott 250 négyszögöl területen fekvő lakás van eladó. Telket jókarban levő drótkerités három részre osztja, melyen 30 darab termő gyümölcsfa, hosszú szőlőlugas van. Vasútállomáshoz három perc. Érdeklődni Takács József tanitónál kell. 1953

Eladás

Tankönyv,
zsidó gimnázium I. osztályába eladó. Cím a kiadóban. 5148

Feleáron
eladók: satu, üllő, négykerekű nagyobb kézikocsi. — Cím kiadóban. 789

Eladó
férfiöltöny, női kosztüm, festmények, egy csónak. — Csapó ucca 19., udvarban jobbra. 1717

Kerekes
kézimangorló eladó. — Arany János u. 2., II. emelet. Gottlieb. 5191

Használt
kis Singer-varrógép eladó. Varga ucca 12. S

Tankönyv,
I. kereskedelmibe való, eladó. Cím a kiadóban. 5147

Vétel

Ócskavasakat
mielőtt venne vagy eladna keresse fel Fischer Andort Csapó u. 89. Telefon 28-59. Ócska gépeket vásárolok. 999

Fáy arckrémes tégelyeket visszavesz
Grósz Nagy Ferenc Arany egyszarvú gyógyszertára (Szinház mellett). 5108

Aranyat,
ezüstöt legmagasabb árban veszek. Braun ékszerész, Piac ucca 31. 5192

Tankönyvet,
II. kereskedelmibe valót veszek. Cím a kiadóban. 5146

Ülőkádat,
jókarban levő fotelkádat keresek. Cím a kiadóban. 5139

Fizetek
ócskavashulladékért kilogramonként öt fillért. — Klein, Hatvan u. 49. Telefon 34—28. 5154

Mindennemű
selejt, hulladékpapirt, régi levelezést, könyveket veszünk. Cserepes u. 6. 788

Három
darab jókarban levő cserépkályhát megvételre keresek. Magyari Árpád, Derecske. 1952

Oktatás

Német
oktatás: 24 óra 6 pengő. Kossuth ucca 41. 2237

Elsőrendű
tanerő német nyelvből pót vizsgára előkészit és beszélni tanit. Hatvan ucca 1., I. k., III. 54. 5151

Ellátás

Hungária pensió
Debrecen, Ferenc József út 59. szám. Telefon 23—39. Családi otthon, kitünő konyha, a legszigorúbb diéták.

Izletes,
jó és olcsó házikoszt az Ujságirók Clubjának éttermében fogyasztható. — Piac ucca 26., I. em. Bejárat a böröndös üzlet mellett.

Rádió

Rádió
villanyszerelés, javítás legolcsóbban, felelősség mellett. Eredeti gyári gépek raktáron. Kedvező fizetési feltételek. Miklós ucca 2. 200

Ajánlat

Keszler
nemcsak kerékpárban és alkatrészben a legolcsóbb, hanem a javitásba adott kerékpárokat jóformán fillérekért javitja. Széchenyi u. 1. 3305

Mész, cement,
— mindenféle épitkezési anyagok, valamint tüzifa, szén legolcsóbban beszerezhető. Fatelep, **Miklós ucca 49.** Telefon: 15—60. 5166

Különféle

Szerény
igényü, intelligens lakótársnőt keresek, mindennemü varrást, javitást, harisnyatalpalást készitek. József kir. herceg ucca 22., 4. ajtó. 5174

A szerkesztésért és kiadásért felelős: **THURY LEVENTE.** Laptulajdonos: **Debreceni Független Ujság Vállalat.** Nyomta: **Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó R. T., József kir. herceg ucca 1. szám.**